197. številka. V Ljubljani, v četrtek 31. avgusta 1922. Leto LV.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petit vrst á 1 D, od 10—15 petit vrst á 1 D 50 p, večji inserati petit vrsta 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petit vrsta 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda" in „Narodna tiskarna" Knaflova ulica št. 5, pritlično. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D

v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1·25 D

Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 120·—	celoletno	D 216·—
polletno	60·—	polletno	108·—
3 mesečno	30·—	3 mesečno	54·—
1	10·—	1	18·—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vedno po nakaznici

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Pismo iz Rima.

V Rimu, 25. VIII. 1922.

V senci kaže toplomer 34° stopinj. — Večno mesto, campi Romani, cela Campagna se zdi izpaljena, zakaj trije meseci so prešli, da ni bilo dežja ne usmiljene rose. Ali za dva tedna pride običajni septemberski dež, in druga pomlad. Ako se okrog poldan vzpneš na Gianicolo, odkoder velikanski Garibaldi na konju pošilja neme pozdrave svojima sinovoma proti monte Pincio, je celo silno mesto zagrnjeno kakor v pepelnati plašč, samo veličanstveni vatikanski vrtovi zanašajo medlozelene pramene v komaj pregledni panorama. Tudi človek, ki ni romantičnega naturela, se ne more ubraniti jedinstvenih občutkov, kadar zroč nepregledne stavbe v duhu hiti preko tisočletij od časov Turna in Eneja do časov moderne Italije. Koncem trimesečne suše se čudiš obilici izborne vode, koja dan in noč šumi iz čudežne fontane Trevi in iz tolikih drugih vodnjakov, čudiš se množini vode v tajinstveni Tiberi. Pravega utisa sedaj ne dobiš o rimskem življenju. V tej dobi ima Rim drugo lice, po korzu Kralja Umberta, po Via Nazionale, po senčnatem monte Pincio v avgustu-proti večeru srečavaš zastopnike rimske elegance in noblese. Kdor more, je odšel iz mesta. Ali mesto letos ni prazno, vodniki delajo dobre kupčije. Dosti je tujcev, cele močne družbe Amerikancev hite po Italiji. Amerikanci, ki delajo vse sistematično in organizirano, tudi lepote Rima ogledavajo po svoje. Ni to baš smetana ameriške družbe, kar se sedaj kreče po Laciju. Malo elegantnih dam vidiš, pa dosti družabnih kravopasov. Na denar pazijo skrbno ti zastopniki novega bogastva, dasi žive z dolarjem na pol zastonj v Italiji. Služiti bi smeli v izgled ostudnikom, ki pri nas po mestih razmetavajo prelahko zasluženi novec. Tudi Italijani sami mnogo potujejo, ponajveč vidiš malo. elegantne predstavnike domače jare bogatije. Pescicani (somi) nazivljajo te nove bogatince v Italiji.

Med vojno in po vojni se je obilo ljudi obogatilo v Italiji. Isti pojavi kakor vsepovsod po svetu. Med tem novo formiranim slojem je tu kakor drugod mnogo zoprnikov, ki so imeli časovno prekratek prehod od skrbi in iz nižin do blagostanja, da bi bili ohranili notranje ravnovesje. Med novimi ugodniki pa je brezdvomno dokaj resnih elementov, kateri so pridobitek vojne konjunkture obrnili dobro v nova podjetja. Italijana, kakor Nemca, ne sodi po obmejnem prebivalstvu. Na mejah je vsepovsod poseben milieu. Tudi pred vojno so te opeharili na mejt. Italijan je po svojem bistvu delaven, priden, podjeten in varčen. Odvratne kričavosti, po mnogih listih, deviz kakor »Fiume o morte« ni jemati preresno. Resno prebivalstvo je naveličano večnih razburjenj in si želi miru resnične sprave, ki omogoči trezno podlago za mirno delo med narodi.

Dolga vojna je v Italiji zrevolucionirala duhove bolj kakor kje drugod. Leta 1919 so imeli naravnost nevarne razmere v državi. Komunizem in anarhizem se je nevarno širil in zasedel fabrike. Danes pa socialisti in anarhisti tožijo, da jih fašisti brutalizirajo. Moralno pomoč so si izprosili od druge internacionale, ali poslanica v Italiji ni vzbudila posebne senzacije. Pri nas poznamo fašiste le kot ekstremne nacionaliste, ki z ognjem in mečem preganjajo naš narod. Po svojem bistvu je res fašizem ekstremno nacionalen in zastopa politično imperialistično tendenco. Gibanje je jako in močno. V Italiji sami so prepričani, da bi bilo brez fašizma komaj mogoče ubraniti se socialne revolucije povojna prva leta.

Tega fašizma pri vseh ekscesih ne pozabijo v Italiji. Organizatorji fašizma so se spretno oprli na patriotizem, nacionalni čut in narodni ponos italijanske mladine in italijanskih kombatentov. Upliv fašizma je brezdvomno velik, z lahkomiselnimi frazami, kakor so pri nas rade v navadi, se ne pride preko tega gibanja. Nedavno so fašisti z uspehom zatrli lahkomiselno povzročeni štrajk ob splošnih simpatijah prebivalstva. Organizacija je strumno izvedena in agira z vojaško točnostjo vsak čas! Kam vodi cilj tega gibanja, je težko povedati. V fašizmu je mnogo zagonetnega. Ni samo nacionalizem v fašizmu, prevelike so trume, da bi jih mogel ravnati trajno enotno samo nacionalni ogenj in pobijanje komunističnih naprav. Med organiziranci je dovolj ljudi, ki ne morejo živeti samo od poudarjanja nacionalne navdušenosti. V fašistovskih vrstah je ravno dovolj elementov, ki čakajo na izvedbo socialnih reform. Nove volitve pokažejo politično moč fašizma! Meščanstvo v Italiji, kakor vsepovsod leno in zaspano ter politično najbolj topi element, je zaenkrat fašistom hvaležno, da so rešili državni red in s tem privatno lastnino. Če je fašizem še nejasen, meščanstvo ni tisto, ki si posebno ubija glavo, da pogodi vprašanje na odgovor moderne laške sfinge.

Novinarstvo je v Rimu zelo razvito, od ure do ure širijo živahni kolporterji nove papirnate mase po 20 centesimov. Mnogo listov napravlja po 4 izdaje, dodajajoč pri tem osnovni izdaji najnovejše vesti. Nimajo lahkega življenja novinarji. Konkurenca je velika, glavni vir je prodaja, v kavarni ne dobivaš listov kakor pri nas. Kjer je življenje težko, nezaposlene inteligence odveč, je novinarstvo gotove vrste seveda dostopno tudi raznim vplivom. So pa veliki listi z določno opredelitvijo absolutno nedostopni, drugi v zvesti službi politikov in njih strank. Italijani imajo celo vrsto prominentnih politikov. Zadnje čase se spretno uveljavljajo takozvani popolari, po naše — brez žaljivega namena — bi rekli »klerikalci«. Vladanje v Italiji ni lahko. Težko je sestavljati vlado spričo nepremostnega sovraštva med fašizmom ter socialisti vseh vrst. Pri tem so meščanske stranke, demokrati posebej, razdeljeni na odločno preveč »podpartij«.

Kot najbližji sosedje mi premalo pazno sledimo dogodkom v Italiji. Sodba o Italiji in Italijanih je pri nas često prepovršna, preradi podcenjujemo. Ni vse tohlo v Italiji, pa so tudi resni in deloljubni elementi odločno za gospodarsko kolaboracijo z nami. Na drugi strani je tudi resnica, da Italijani premalo poznajo naše prilike in da se dado vplivati po časopisnih racah o vsakodnevnih revolucijah v Jugoslaviji. Lahi pa vedo, da je naš narod talentiran, in čudijo se naravnost, kako lahko se naši ljudje uče tujih jezikov. Ta talent imamo, zdi pa se mi, da naše šole dandanes po vojni, ko se je za nas Slovence svet obrnil čez noč in smo neposredno navezani na promet z inozemstvom, premalo goje znanje tujih jezikov. Italijansko in nemško sta jezika, katerih znanje nareka živa potreba praktičnega življenja. Če znam tuje jezike, sem še vedno lahko prvoreden narodnjak. Več sistema in vztrajnosti nam treba. Kako hitro je izginilo zanimanje in navdušenost za Francoze pri nas, žalibog tudi za francoski jezik. Pri Italijanih je od narodov »átout« Anglež. Povsem naravno jim je, da Angležu in Amerikancu strežejo v angleškem jeziku. Navzlic povdarjanju bratstva je mnogo antipatij do Francozov, ki so jim preošabni.. O Nemcih imajo visoko mnenje, katero jih je tako drago stalo kakor nas, ki smo preveč zaupali na nemško moč in vrednost nemške marke. Italija je v markah izgubila kolosalne svote.

Iz Beograda prinašajo rimski listi redna poročila. O vseh naših številnih aferah se piše. Dobra poročila in ne ravno sovražna prinaša Nittijev »Il Mondo«. Tako je imel 25. avgusta dolgo poročilo o bratskem sporu v hiši Karadjordjevičev. Poročilo je izcrpno. Mi bi bili raje videli, da bi ne bilo povoda za take referate ob času, ko utrjamo temelje svoje velike domovine.

Tu doli v srcu Italije za »nove kraje«, pred vsem vsled nepoznanja prilik in lastnih skrbi, ni tistega zanimanja, kakor so ga pričakovali ljudje v teh krajih, ko so v avstrijskem predpeklu drhteli za odrešitvijo. Razočaranje je vsepovsod nastopilo, v Alzaciji, Julijski Veneciji, Galiciji, ker so bila pač pričakovanja in obetanja prevelika ter je potrpljenja v ujedinjeni domovini premalo. Italija ima svoje velike skrbi. Država ima kolosalne deficite v proračunu. Pošte. železnice so trdo pasivne. Najboljše glave se trudijo, da se zmanjša deficit. V zemljiški posesti so reforme neogibno potrebne. Važne stroke industrije preživljajo trdo krizo. Zastoj je v ladjedelnicah, slabo ide metalni obrtnosti. Trst povzroča mučne skrbi lokalnim in centralnim faktorjem. Pretekli teden je zborovala v Trstu velika komisija, katera je stavila podlage za ozdravitev tega važnega emporija, ki je sedaj brez življenja. Najboljši izhod bi bila prosta luka, ali do tega ne pride iz političnih pa tudi iz razlogov konkurence starih luk italijanskih. Železnice niso bile nikdar znane po osobiti točnosti. Po vojni se je razpasla zanikrnost, ali promet se je sedaj odločno izboljšal in če ni ravno rezistence, drče vlaki precej brez zamud, kar je odlične vrednosti za potnika v tej moreči vročini.

Naše zastopstvo v Italiji spričo znanih razmer nima lahkega stališča. V Rimu imamo poslaništvo in konzulat. Naš poslanik v Rimu je že več let pooblaščen minister gosp. V. Antonijevič. Gospod Antonijevič je mož na svojem mestu. S svojim umerjenim in premišljenim nastopom si je pridobil v Rimu veliko spoštovanje in ugled. Elegantnega našega zastopnika na tem važnem, pa težkem mestu odlikuje fin in takten nastop. Mogel bi se izdati za Rimljana. Zaupanje in respekt dobiš v razgovoru s tem diplomatom, ki te pozorno sluša ter si zna s premišljenimi vprašanji hitro dobiti točno informacijo in sodbo, ali je stvar upoštevna ali ne. Naše poslaništvo je nameščeno v elegantnem palazzettu v drevoredu Castro Pretorio. Castro Pretorio je bil stan slovitih pretorijancev, tudi sedaj je vojašnica, pač najstarejša na svetu, nad 2000 let stara. Historična pikantnosta vis-a-vis Jugoslavije in Castra Pretorio.

Včasih smo potovali iz slovenskih krajev radi v Italijo kot turisti, novoporočenci, redki naši trgovci tudi po kupčijah. Potovanja za zabavo so iz valutarnih razlogov precej ponehala po vojni. Nadležno je za potnika, če ne moreš pozabiti, da vsaka lira stane 16 kron in da za vsak obed, tudi v slovenski skromnosti, plačaš po več sto kron. Dandanes so se pomnožila naša poslovna pota v Italijo, tudi kot diplomatski predstavniki hodijo naši ljudje v Italijo. Dobro poznajo pota izvozničarji, pa tudi importerji. Izmenjava blaga, trgovinske zveze in industrialna kolaboracija se izvestno v bodočnosti še pomnoži, ko dobimo pametno trgovinsko pogodbo z Italijo, zgrajeno na medsebojnem spoštovanju. Kolonija nočemo biti mi Italiji, pač pa enakovreden tretiran kompaciscent. Želimo si obojestranske gospodarske oploditve ter pomnožitve trgovskih in denarnih poslov, odklanjamo pa gospodarsko robstvo. Stari Rimci so že rekli: Aes alienum cerbo servitus. Industrializacija naše zemlje je potrebna. Za to rabimo tudi tujih denarjev, ali tuj kapital se ne sme uveljaviti tako, da bi postali mi industrialni in trgovski koloni.

Slabe razmere, ki upravičujejo trdo kritiko, so se razpasle, kakor po vsaki dolgi vojni, vsepovsod po svetu. Resnemu delu, gospodarski delavnosti se v tu- in inozemstvu postavljajo nasproti nepremostne težave. Posreči se pa z vztrajnostjo in industrialno potrpežljivostjo, zrušiti vse ovire, ubiti se mora frazerstvo in zmagati mora zavest, da je v internacionalnem občevanju treba pametne uvidevnosti, lepih manir, obzirnosti in vsega tega, kar spada pod pojem »indulgentia«, o koji pravi napis na Panteonu: »Indulgentiam plenariam, cotidianam, perpetuam pro vivis et mortuis.«

Problem narodnih manjšin in interparlamentarni kongres na Dunaju.

— **Dunaj**, 30. avgusta (Izv.) Na včerajšnjem zborovanju je interparlamentarni kongres pričel debato **o problemu narodnih manjšin.** Bivši švedski finančni minister baron Adelswärd je otvoril razpravo in stavil konkretne predloge. Razprave so se udeležili lord Newton za Anglijo, posl. Lukacs za madžarske manjšine v Češkoslovaški, Romunski in Jugoslaviji, predsednik bolgarskega narodnega sobranja Atanasov za bolgarske manjšine, Moller za nemško manjšino na Romunskem, posl. Meidinger za nemško manjšino na Češkoslovaškem, in posl. Walter za nemško manjšino v Italiji, posl. Heil za Nemčijo. Sprejet je bil predlog predlagatelja Adelswärda.

— **Dunaj**, 29. avgusta (K. B.) Interparlamentarni kongres je danes ob 10. dopoldne nadaljeval svoja posvetovanja. Baron Adelswärd je podal obširno poročilo o vprašanju narodnih in verskih manjšin. Omenjal je nedostatke mirovnih pogodb, katerih geografske in komercielne pogreške motijo medsebojne odnošaje novih držav. Pokazali so se pa dalje tudi nedostatki v izvedbi narodnostnih določb mirovnih pogodb. Govornik radi tega predlaga:

Proučitev vprašanja se naj odkaže stalnemu odboru za nacionalna in verska vprašanja z naročilom, da odbor predloži bodoči konferenci **načrt mednarodnega pravilnika, ki bi naj čuval pravice nacionalnih in verskih manjšin v vseh državah.** Dalje je predlagal resolucijo, s katero konferenca izraža željo, da se pri **Društvu narodov ustanovi posebna komisija** z nalogo, da proučava vprašanje narodnih manjšin in potem poroča skupščini Društva narodov, in da posveča vso pažnjo temu, da Društvo narodov strogo nadzoruje izvedbo v veljavo prihajajočih pogodb za varstvo narodnih manjšin.

Dopoldne radi obiska pri predsedniku republike prekinjena seja se je nadaljevala popoldne. Nadaljevala se je debata o vprašnju narodnih manišin.

Posl. dr. Lukacs (Madžarska) je najpreje kritiziral mirovne pogodbe in izjavil: **»Avtorji teh pogodb so pregledali, da je tvorila tisočletna Madžarska najpopolnejšo zemljepisno enoto!«** Končno je govornik v obrambo Madžarov predlagal, da se vzamejo madžarske manjšine v sosednjih državah v zaščito.

Podpredsednik Koolen je nato pristavil, da se naj v debati razpravlja le o pravicah narodnih manjšin. **»Politična vprašanja naj izostanejo!«**

Posl. dr. Meidinger (Nemec iz Češkoslovaške) je izjavil: »Doslej od različnih narodnih manjšin pri Društvu narodov predložene pritožbe so bile brezuspešne, ker so bili toženci obenem sodniki. Njegova skupina predloži radi tega kongresu predlog o ureditvi sodnega postopanja v narodnomanjšinskih spornih vprašanjih. Govornik je dalje razmotrival politični in gospodarski položaj nemške narodne manjšine na Češkoslovaškem ter je zahteval, da Društvo narodov zadevo na licu mesta preišče in uvede sodno postopanje.

Lord Newton (Anglija), živalmo pozdravljen, opozarja na važnost in tudi na nevarnosti vprašanja narodnih manjšin. **Največja napaka, ki je bila storjena v Parizu je ta, da so bili posamni narodi, ne da bi bili vprašani, priključeni drugim narodom, to pogosto-krat narodom, ki stoje na nižji civilizaciji. Govornik je dalje opozarjal na svoje izkušnje, dobljene glede usode madžarske narodne manjšine na Sedmograškem, kar ni le samo za Romunsko, temveč tudi za mir sklepajoče sile — sramota.**

Za izvedbo zadevnih določil v mirovnih pogodbah se ničesar ne ukrene **in vselej, kadar se ima razpravljati vprašanje narodnih manjšin, se odstranijo pripadniki male antante,** da ne morajo dajati odgovora. Govornik je slednjič pozval člane parlamentarne unije, da začno pri svojih vladah delovati na to, da se zaščita narodnih manjšin resno izvrši in izvede.

Atanasov, predsednik bolgarskega narodnega sobranja, je opozarjal na okolnost, da so mirovne pogodbe znatne bolgarske dele pustile pod tujo vlado Jugoslavije, Grške in Romunske. Temu prebivalstvu so odvzete mnoge kulturne in nacionalne institucije, je odvzeto šolstvo, narodna cerkev itd.

Möller (Nemec iz Romunske) je izjavil, da bo narodnomanjšinski problem še le tedaj popolnoma rešen, če stopi na mesto nasilja strpljivost in če bodo izpolnjene zahteve manjšin, da njih lastni sinovi sodijo, poučujejo in upravljajo.

Debata je bila na to zaključena s sprejetjem predloga Adelwärda.

— **»Slovenski Narod«** *se bo prodajal na sejmišču ob glavnih blagajnah in tudi zunaj njega. — Oglase sprejemamo vsak dan semnja do 10. dopoldne za številko istega dne. — Tudi smo priredili posebno priporočilno stran za manjše trgovce, kavarne, gostilničarje, obrtnike itd. Natisne se ime, značaj obrta in kraj poslovanja. Taki mali oglasi veljajo za ves čas semnja (za sedem številk) skupno le 80 dinarjev. Prva sejmska številka izide v petek dne 1. septembra.*

Politične vesti.

= **Minister Pribičević v Splitu.** Minister prosvete, Svetozar Pribičević, je, kakor nam javljajo, prispel dne 29. t. m. zopet nazaj v Split iz Jelse na otoku Hvaru, kjer je bil velik shod demokratske stranke. V mestu vlada zadnje dneve mir.

= **Aretiran dalmatinski komunist.** Iz Splita javljajo z dne 29. t. m. Radi hujskanja k nedeljskim izgredom je bil aretiran bivši komunistični poslanec Jelaska.

= **Vprašanje socijalističnih občin v Italiji.** Kakor poročajo iz Milana, bo vodstvo socijalistične stranke dovolilo splošno demisijo vseh socijalističnih občinskih uprav. Iz izjave ministra Taddeija pa je razvidno, da se vlada temu sklepu ne bo protivila in da bo brez nadaljnega nadomestila odstopivše občinske oblasti s kraljevimi komisarji.

= **Kongres trakijskih beguncev v Bolgarski.** Kakor poroča bolgarski dopisni urad, so organizirali trakijski emigranti ob priliki 19. obletnice upora kongres v Plovdivu, katerega se je udeležilo več deset tisoč beguncev, ki so prihiteli iz vseh krajev Bolgarske, da manifestirajo svojo odločno voljo za svobodo in neodvisnost Trakije. Kongres je zavzel stališče napram ustvarjeni situaciji z ozirom na rešitev trakijskega prebivalstva. Delegati so soglasno zahtevali za Trakijo avtonomijo pod pokroviteljstvom Zveze narodov ali kake velesile.

= **Republikanska propaganda v Italiji.** Osrednji odbor italijanske republikanske stranke je z ozirom na sedanji notranjepolitični položaj v Italiji sklenil večjo in sistematično republikansko propagando. D' Annunziu je poslal odbor brzojavko, v kateri mu želi hitrega ozdravljenja.

= **Tiskovna svoboda na Madžarskem.** Madžarski dopisni urad poroča, da je ministrski predsednik grof Bethlen izjavil, da bo v najkrajšem času predložil narodni skupščini poostren tiskovni zakon.

= **Ameriško - angleški odnošaji.** Finančni minister Zedinjenih držav Mellon je izdal uradni komunike, v katerem izjavlja, da konsolidacija angleških vojnih dolgov v Ameriki, ki znašajo 4135 milijard dolarjev, ni v nobeni zvezi s predujmi, ki so jih dale Zedinjene države za časa vojne drugim državam, in da tudi ne spadajo v problematični kompleks reparacij.

Julijska krajina.

— **Neznosne razmere v Julijski krajini.** Z onkraj meje nam pišejo: Navzlic vestnemu zatrjevanju o prijateljskih odnošajih med nami in Italijo se nasilnost in barbarstva italijanske soldateske v obmejnih krajih neprestno stopnjujejo. Tako je n. pr. hotel italijanski financar posiliti 15letno deklico in ker je deklica pričela kričati, jo je s tako silo udaril po ustih, da ji je izbil štiri zobe. V nedeljo zvečer je prišlo v gostilno... več Italijanov v spremstvu nekih slaboznanih žensk, kjer so popivali pozno v noč. Proti jutru pa so se stepli, razbili vse teklenice, polomili stole, pretepli gostilničarjevo družino ter nato zbežali. Zopet v drugem slučaju so se pustili italijanski stražniki od tihotapcev z živino podkupiti. — Tihotapci pa so jim dali ponarejene bankovce in da bi bankovce vnovčili, so pozvali par domačih fantov na finančno stražnico ter jih hoteli prisiliti, da jim bankovce zamenjajo. Ker fantje bankovcev niso hoteli zamenjati, so jih tako pretepli, da je moral eden iskati zdravniško pomoč. — I tako bi mogli navesti celo vrsto podobnih slučajev, ki se dogajajo dnevno. — Najžalostnejše pri tem pa je, da ne obstoji za naše trpinčeno ljudstvo nobena pravica in nobena pristojna instanca, kajti če bi se kdo pritožil, ga pozovejo skupno s krivci na razpravo in namesto, da bi krivce — Lahe kaznovali, pa jim dajo tako samo možnost, spoznati tožitelje in se v prvi nočni uri nad njim maščevati — s batinami.

Prijeten jajčast okus

je znak testenin „PEKATETE“.
Temu dišijo ene, drugemu druge, akoravno so vse izdelane iz enakega testa.

II. ljubljanski velesemenj.

POMEN VELESEJMA ZA DRŽAVNO GOSPODARSTVO.

— **Beograd,** 30. avgusta. (Izv.) Že lansko leto je vladalo v beograjskih pridobitnih, obrtniških in trgovskih krogih veliko zanimanje za prireditev ljubljanskega velesejma. To zanimanje se je letos še povečalo. Vsi merodajni krogi, trgovski, finančni, obrtniški in gospodarski posvečajo letošnjemu velesejmu v Ljubljani posebno pažnjo. Videti je, da se bo Srbija po svojih gospodarskih in trgovskih korporacijah v častnem številu udeležila tega velesejma. Opažati pa je še neko drugo dejstvo. Pridobitni krogi, trgovci, obrtniki in industrijci skušajo tudi, da razstavijo gotove domače izdelke Srbije na velesejmu.

Pred dnevi je dospela iz Ljubljane v Beograd deputacija odbora ljubljanskega velesejma, da na merodajnih mestih povabi vodilne in odločilne osebnosti na udeležbo. Včeraj je bila deputacija sprejeta od namestnika ministrskega predsednika Koste Timotijeviča in pozneje od ministra trgovine in industrije Osmana Viloviča. Minister trgovine in industrije je obljubil deputaciji, da prisostvuje osebno otvoritvi velesejma dne 2. septembra ob desetih dopoldne. Pričakovati je dalje, da se tudi ostali člani vlade udeleže v velikem številu otvoritve, oziroma da obiščejo velesejem. Deputacija je dalje obiskala Trgovsko in obrtno zbornico v Beogradu, kakor tudi še druge važne gospodarske korporacije. Povsod je dobila vtis največjega razumevanja za velesejem. Vsi krogi so prepričani, da je ljubljanski velesejem velikega pomena za nadaljni razvoj **našega celokupnega državnega gospodarstva.** Tudi beograjski tisk simpatično pozdravlja prireditev, omenja, da je to pravilna pot za napredek gospodarstva v državi, da je pa obenem velesejem tudi center, kjer lahko spoznavamo domače izdelke, kjer lahko dobivamo na razpolago izdelke domače obrti in industrije, za katere smo doslej vedno potrebovali naročila iz inozemstva. Na ta način, da odpremo pota domači industriji in obrti v gotove naše kraje, nam ne bo potreba iskati za nje tujih deviz.

— **Beograd,** 30. avgusta. (Izv.) Deputacija ljubljanskega velesejma obišče tekom današnjega dneva še nekatera ministrstva, nakar se povrne jutri v Ljubljano.

★

— **II. veliki sejem v Ljubljani** se vrši letos v času od 2. do 11. septembra in bo letošnja prireditev lanskoletno izdatno nadkriljevala. II. ljubljanskega velesejma se udeleži skupno 750 razstavljalcev v sledečih skupinah: strojna industrija, izdelki iz železa in jekla, ostali kovinski izdelki, poljedelski stroji, avtomobili in dvokolesa, elektrotehnika in razsvetljava, kozmetika, farmaceutični in kirurgični izdelki, grafika, kartonaža in pisarniške potrebščine, pohištvo in stanovanjska oprema, ostala lesna industrija, usnje in konfekcija usnja, tekstilna industrija, tekstilna konfekcija, perilo, klobuki, slamniki, vezenine, lončena roba, majolika, fayence, galanterija, bijouterija, draguljarstvo, fina mehanika, kemična industrija, industrija živil, poljedelstvo, stavbarstvo. Blago bo razstavljeno v okroglo 70 velikih in malih paviljonih, postavljenih na posebnem za to prirejenem sejmišču, ki obsega nad 40.000 m². Priporočamo industrijcem, trgovcem in obrtnikom, zlasti pa poljedelcem, da ne zamudijo te ugodne prilike, da obiščejo II. ljubljanski veliki sejem, ker imajo pri tem krasne možnosti za nakup svojih potrebščin. Legitimacije za poset II. ljubljanskega velesejma, ki upravičuje tudi do polovične vožnje po vseh železnicah kraljevine SHS, se dobe za ceno 40 D pri vseh novčanih zavodih v vseh večjih mestih.

—g **II. ljubljanski velesejem** v Ljubljani je posebne važnosti za naše poljedelce. Upoštevajoč agrarni značaj naše kraljevine, je sejmska uprava skrbela za to, da najde poleg raznovrstnih industrijskih in obrtnih izdelkov poljedelec na II. ljubljanskem velesejmu vse, kar rabi za svoje gospodarstvo. II. ljubljanski velesejem bo tedaj najboljša prilika za nakup vsakovrstnih gospodarskih potrebščin, poljedelskih strojev, raznega orodja, raznih umetnih gnojil, vsakovrstnega blaga itd. Legitimacije za poset II. ljubljanskega velesejma, ki upravičujejo do polovične vožnje po vseh železnicah kraljevine SHS, se dobe pri vseh novčanih zavodih v vseh večjih mestih za ceno 40 dinarjev.

—g **Legitimacije velesejma in vožnja po železnici.** Inspektorat državnih železnic v Ljubljani je obvestil ravnateljstvo II. ljubljanskega velesejma, da naj vsi tisti obiskovalci ljubljanskega velesejma, ki niso na svoji domači železniški postaji dobili na podlagi legitimacije polovične vožnje, ampak so morali kupiti celo vozni listek, ta listek obdrže ter ga torej ne oddajo pri prihodu v Ljubljano na kolodvoru. Ta listek v zvezi s sejmsko legitimacijo in znakom daje potem pravico na brezplačno povratno vožnjo.

—g **Kje se dobe sejmske legitimacije?** II. ljubljanski veliki semenj bo dostopen splošnemu obisku od sobote dne 2. septembra od 12. ure naprej. S sejmom je združena tudi historična razstava slovenskih slik v srednjetehnični šoli. Vstop na obe prireditvi je dovoljen proti isti dnevni vstopnici, ki se dobi za ceno 40 K pri sejmskih blagajnah ali pa proti sejmski legitimaciji, ki upravičuje tudi do enkratne polovične vožnine do Ljubljane in nazaj ter do poljubnega vstopa na sejmišče in se dobi za ceno 160 K pri denarnih zavodih v vseh večjih mestih ali pa neposredno pri Uradu ljubljanskega velikega semnja. Permanentne sejmske legitimacije prodajajo sledeči denarni zavodi: Na Bledu Zadružna gospodarska banka, v Brežicah podružnica Ljubljanske kreditne banke, v Celju Ljubljanska kreditna banka, Jadranska banka, Občeslovensko obrtno društvo, I. hrvatska štedionica in tobakarna Kovač Aleksander, v Črnomlju Mestna hranilnica, v Hrastniku tovarna kemičnih izdelkov, na Jesenicah podružnica špedicije »Balkan«, v Kočevju Merkantilna banka in lesna industrija »Heinrichar«, v Konjicah Hranilnica za konjiški okraj, v Krškem ob Savi Leopold Knez, trgovec z mešanim blagom, v Litiji Lebinger, Gerkman, v Mariboru Ljubljanska kreditna banka, Jugoslovanska Union banka, Trgovska banka in špedicija »Balkan«, v Marbregu glavna tobačna zaloga Ivan Predon, v Novem mestu Slovenska eskomptna banka in anonćna pisarna Strela ter Mestna hranilnica, v Ormožu Okrajna posojilnica, v Ptuju Ljubljanska kreditna banka, Mestna hranilnica in tvrdka Snoj & Urbančič, v Rogatcu Okrajna hranilnica, v Rogaški Slatini Slovenska banka d. d., v Radovljici Mestna hranilnica, v Ribnici tajništvo posojilnice, na Rakeku »Balkan« in Slovenska eskomptna banka, v Slovenjgradcu Okrajna hranilnica, v Slovenski Bistrici Okrajna hranilnica, v Sv. Lenartu Okrajna hranilnica, v Škofji Loki Lesna industrija F. Heinrichar, v Višnji gori Mihael Omahen in v Zagorju na Savi tvrdka Ahčin.

—g **Obiskovalcem II. ljubljanskega velesejma,** ki se vrši od 2. do 11. septembra v Ljubljani na posebnem prostoru, obsegajočem okoli 70 večjih in manjših zgradb, daje vsakovrstne informacije urad II. ljubljanskega velesejma ter tem preskrbi proti predhodnemu naročilu tudi stanovanje. V to svrho naj stavijo obiskovalci točno adreso ter dan prihoda in čas nameravanega bivanja v Ljubljani Stanovanjskemu odseku Ljubljanskega velikega semnja.

Gospodarstvo.

—g **Poročilo hmeljarskega društva Žalec, Savinjska dolina,** koncem avgusta 1922. Dolgo zaželjeni dež je došel še le 23. in 24. t. m., dasi je bil dobro došel, vendar ni mogel bistveno pomagati poznemu hmelju, kateri je prehajal v kobule. Obiranje goldinga hmelja je pri kraju in so hmeljarji z množino nezadovoljni, ker so mnogo manj dobili, nego so pričakovali. Obiranje poznega hmelja je v polnem teku in bo v enem tednu končano. Pozni hmelj je tudi lepe barve in najboljše kakovosti. Hmeljarska kupčija se še ni pričela. — **Društveno vodstvo.**

— **Žatec, Č. S. R.,** dne 24. avgusta 1922. Tukajšnja hmeljska prometna družba je priredila danes v to svrho zborovanje vseh hmeljarjev tukajšnjega okoliša, da leti določijo pridelovalne stroške za letošnji pridelek in da se zedinijo, da ga ne bodo pod to ceno prodajali. Hmeljarji naj ostanejo mirni in naj zaupajo svoji organizaciji, katera bo vse storila v zaščito hmeljarjev. **Izdala se je taktika: Kakoršno povpraševanje, takšno ponujanje! Ne silite torej k prodaji!** — **Nürnberg,** dne 24. avg. 1922. Danes je bilo tu prodanih 10 bal iz Tettuauga po 60.000 M za 100 kg, kar je po kurzu 5·5 13.200 Kj za 100 kg ali 132 Kj za 1 kilogram.

—g **Čebelarska razstava in kongres.** Prošnja za polovično vožnjo na državnih železnicah je ugodno rešena. Danes smo odposlali vsem podružnicam in prijavljencem izkaznice za polovično vožnjo na državni železnici. Na razstavišču vlada živahno življenje, razstava obeta, da bo jako lepa in dobro založena.

Moratorij Nemčiji.

— **London,** 29. avgusta. (Wolff.) Parlamentarni dopisnik »Daily Telegrapha« javlja, da je bilo v splošnosti razmotivano na kabinetni seji reparacijsko vprašanje. Kakor govore, je bilo kabinetu predloženo poročilo Bradburyja o berlinskih pogajanjih. Močan vtisk je povzročila njegova opozoritev na težke socijalne in politične posledice, ki bi po njegovem nazoru lahko nastale, če se proti Nemčiji vporabijo prisilna sredstva in predalekosežne kontrolne odredbe.

— **London,** 29. avgusta. (Wolff.) Pariški dopisnik »Timesov« javlja: Britanski delegat pri reparacijski komisiji Bradbury mi je izjavil, da je položaj Nemčije takšen, da so zavezniki obvezani nemški vladi izkazati gotovo zaupanje in naklonjenost ter delati na to, da se doseže sporazum, na podlagi katerega naj bi bil vzpostavljen nemški kredit. Posledice, če se zahtevajo gotova plačila v sedanjem momentu ali zahtevajo garancije, ki jih Nemčija ne more izpolniti, kakor tudi uvedba sankcij za izsiljenje nemških plačil in garancij, ne bi bile samo za Nemčijo usodepolne, temveč bi imele neposredne vplive tudi na druge države.

— **Berlin,** 29. avgusta. (KB.) »Berliner Tageblatt« javlja iz Pariza: V reparacijski komisiji blizu stoječih krogih presojajo položaj od danes odločno optimistično. Smatrajo, da bo tvoril belgijski kompromisni predlog bazo za sporazum.

— **London,** 29. avgusta. (Reuter.) Bradbury je izjavil pariškemu dopisniku »Timesov«, da je absolutno prepričan o potrebi dovolitve moratorija Nemčiji, ker le na ta način morejo zavezniki upati na poravnavo gotovih njih terjatev.

Mala antanta, Italija in avstrijski problem.

Bolnik ob Donavi.

ITALIJANSKO - AVSTRIJSKI NAČRTI — PONESREČENI. — ITALIJANSKI STRAH PRED AKCIJO MALE ANTANTE. — ITALIJANSKO - JUGOSLOVENSKI KONFLIKT RADI KOROŠKE, ODNOSNO AVSTRIJE?

— **Rim,** 29. avgusta (Izv.) V rimskih političnih krogih je radi praške konference in solidarnega nastopa male antante zavladalo nervozno razpoloženje. Nacionalistični tisk, ki je v glavnem zagovarjal načrt gospodarsko - politične in valutarne unije z Avstrijo, nastopa z vso vehemenco proti Češkoslovaški, še bolj pa proti Jugoslaviji radi obnovitve oz. razširjenja zvezne pogodbe in vojaške konvencije. »Idea Nazionale« v uvodnem članku izraža bojazen, da bi Jugoslavija mogla prodirati v avstrijsko ozemlje. Opozarja na nevarnost tega prodiranja. Končno pravi, **da zasedejo v danem momentu jugoslovenske čete Koroško, Štajersko in nekatera druga avstrijska mesta.** List pa dalje zatrjuje, da se taka ekspedicija absolutno ne bi mogla izvršiti brez predhodnega dovoljenja Italije. Končno pristavlja list: Ministrski svet, ki se danes sestane pod predsedstvom Facte, ima takoj razmotrivati to akcijo in odrediti vse za varnost interesov Italije.

— **Rim,** 29. avgusta (Izv.) Nacionalistični tisk pozivlja vlado, da stori vse diplomatične korake proti akciji **Jugoslavije, da bi zasedla gotove dele Koroške. Italija ne more pod nobenim pogojem dovoliti zasedbe Koroške od strani jugoslovenskih čet. To stališče italijanske vlade je bilo baje sporočeno tudi v Beograd. Jugoslovenski poslanik Antonijević se je danes delj časa mudil na konzulti. Italijanski tisk je zelo vznemirjen. Lansirane so alarmantne vesti, da Beograd celo grozi z vojno akcijo v slučaju, da pride med Italijo in Avstrijo do unije.** Vodja fašistov zelo ostro in strupeno napada zunanjega ministra Schanzerja, češ da je zopet zamudil ugodno priliko za Italijo.

— **Trst,** 29. avgusta. »L' Era Nuova« javlja iz Rima: Predno se je jelo mednarodno časopisje baviti s koncentracijo jugoslovenskih čet na koroški in štajerski meji, iz katere se da sklepati, da ima Jugoslavija namen zasesti celovško kotlino, je italijanska vlada razpravljala o tej možnosti in stopila v stik z zavezniki v Londonu. Z ozirom na to piše »L' Azione«: Avstrijska vlada je izjavila, da bi v slučaju potrebe rada imela, ako bi izvedlo intervencijo v Avstriji italijansko vojaštvo, da vzdrži mir in red. Temu nasproti je Francija predlagala intervencijo s pomočjo mednarodnega orožništva, dočim je Anglija izrekla svojo nezainteresiranost.

— **Rim,** 29. avgusta (Izv.) Danes je bila seja ministrskega sveta. Razpravljalo se je o možnosti, da v Avstriji nastanejo nemiri. Za ta slučaj se računa s potrebo, **da tuje čete zasedejo Koroško, Štajersko in vsa večja mesta v Avstriji. Ta okupacija pa se sme izvršiti samo z aktivnim sodelovanjem Italije.**

— **Trst,** 29. avg. (Izv.) Nacionalistični italijanski listi se zavzemajo za to, da naj eventualno potrebno intervencijo v Avstriji izvede Italija sama. Treba je okupirati Dunaj, Gradec in Inomost. Temu bo seveda nasprotna mala antanta, a treba ji je takoj z vso odločnostjo povedati, da je ta akcija — »samo italijanska«. Takoj na to se naj sklene **carinska zveza z Avstrijo.** Prva posledica te zveze mora biti, da se **razveljavijo trgovinske pogodbe,** ki jih je Avstrija sklenila z drugimi državami. — Pred vsem velja to za **pogodbo s Češkoslovaško. Ta pogodba se mora takoj razveljaviti. Ako se vse to izvede, dobi Trst zopet svoje naravno zaledje in bo zopet lahko uspeval.**

— **Beograd,** 30. avgusta. (Izv.) V inozemskih, zlasti italijanskih listih razširjene vesti, **da je Jugoslavija koncentrirala svoje čete na koroški in štajerski meji, so docela izmišljene.**

Dunaj, 30. avgusta. (Izv.) Vaš dopisnik je izvedel iz dobro poučenega vira o senzacijonalnih vesteh, zadevajočih vojaško konvencijo, sklenjeno v Marijanskih Laznih med Češkoslovaško in Jugoslavijo, to-le: **Brzojavne vesti, lansirane v Haagu in Berlinu o naši vojaški konvenciji, so, kakor ugotovljeno, madžarskega izvora. V svet jih je razširila madžarska vlada sama. Namen je bil dvojen. Na borzi oslabiti tečaj dinarju in veliki pomen konvencije, v političnem oziru pa prikriti evropski javnosti važno stališče male antante ter oslabiti nje prestiž.** Te vesti so razširili v inozemstvu madžarski agentje preko Dunaja. Prikriti pa so hoteli Madžari na drugi strani tudi tajno gibanje madžarskih dobrovoljskih čet, ki se zopet zbirajo ob zapadnoogrski meji proti Burki.

MEDIKAMENT ZA BOLNO AVSTRIJO

— **Praga,** 30. avgusta. (Izv.) Z zunanjim ministrstvom dobre stike imajoči »Čas« naglaša, da se avstrijski problem absolutno ne more rešiti brez sodelovanja Češkoslovaške in Jugoslavije. List kategorično veli: **»Če ne bomo v položaju, da se avstrijski problem reši z našo pomočjo, tedaj se ne more rešiti brez nas in proti nam. Vsak poizkus, rešiti to vprašanje brez nas in proti nam, bi ne vodil k sanaciji avstrijskega gospodarskega položaja, temveč povzročil bi velike mednarodne zapletljaje.**

Zveza narodov ima izslediti pravi medikament za bolno Avstrijo. Eno je gotovo: Ta medikament ne more biti priklopitev k Nemčiji, pa tudi ne načrti italijanskega tiska, o katerih smo prepričani, da niso načrti oficielne Italije, glede katerih lahko mislimo, da ne soglaša z njimi italijanska vlada.

— **Dunaj,** 30. avgusta. (Izv.) Današnja »Arbeiter Zeitung« precizira stališče soc. dem. stranke napram načrtom dr. Seipla glede sanacije Avstrije potom akcije pri Društvu narodov. List se med drugim z bojaznijo vprašuje: »Kaj pa potem, če akcija pri Društvu narodov ponesreči? Kam nas bo dr. Seipl potem zabarantal? Dr. Seipla latinska modrost bo prišla do kraja!«

— **Dunaj,** 29. avgusta. Avstrijska vlada zastopa stališče, da je treba počakati na rezultate zasedanja Zveze narodov. Ako bi se tudi to pot ne izpolnile obljube, dane Avstriji, bo vlada skušala **udejstviti v Veroni skicirane načrte za svojo novo realno politiko, ki teži za tem, da stopi Avstrija v gospodarskem oziru v čim najtesnejši stik z Italijo.** To je poudarjal tudi kancelar Seipel v svojem pozdravnem govoru na zasedanju medparlamentarne unije, izvajajoč: »Zborujete v dvorani, kjer bo naš parlament morda že v bližnjih dneh prisiljen, da izreče svojo najtežjo odločitev.«

— **Praga,** 29. avg. (Izv.) Zun. minister kraljevine SHS dr. Ninčić in romunski zunanji minister Duca sta danes zjutraj odpotovala v Marijanske Lazne. Oba sta bila sprejeta v avdijenci pri kralju Aleksandru. Jutri spremljata oba ministra našega kralja, ki obišče Skodove velike tovarne v Plzni. Romunski zunanji minister Duca odpotuje nato v Bukarešto.

— **Praga,** 29. avgusta. (Izv.) Zunanji minister je sprejel dopisnika pariškega »Journal des Debats« ter mu podal pojasnila o konferenci male antante. Zunanji minister se je izrazil: **Zelo sem zadovoljen z uspehi praške konference. Razprave o vseh vprašanjih so se vodile v atmosferi popolne solidarnosti in soglasnosti. Rezultat praške konference je ta, da se je prestiž male antante znatno povečal.** Romunski zunanji minister Duca je poudarjal dopisniku, da države male antante ne streme samo za tem, da se ohrani stanje, ustvarjeno po vojni potom mirovnih pogodb, glavni cilj je, **da države male antante tvorijo močan zid in val v obrambo miru celokupne Evrope.**

• • •

Vojaška konvencija držav male antante.

— **Praga,** 30. avgusta. (Izv.) Današnji »Narodni Listy« poročajo o vojaški konvenciji: **Kakor izvemo, nadomešča sedanja vojaška konvencija med Češkoslovaško in Jugoslavijo ono, sklenjeno dne 14. avgusta 1920. v Beogradu. Ne vsebuje pa klavzule prejšnje, v katerem je bilo govora o ev. napadu od strani Madžarske. Češkoslovaško - romunska pogodba z dne 23. aprila 1921. in jugoslovensko - romunska z dne 7. junija 1921., zadevajvči določila v obrambo proti Madžarski, se sedaj s praškim sporazumom bistveno spremene.**

MALA ANTANTA GLAVNI FAKTOR V SREDNJI EVROPI.

(Angleško mnenje.)

— **Londvn,** 29. avgusta. (Reuter.) »Times« pišejo: **Mala antanta je postala glavni faktor za stabilnost Srednje Evrope. Pod spretnim vodstvom Češkoslovaške je zadržala nemire in skrbela za razvoj gospodarskih odnošajev med nasledstvenimi državami.** Žalosten položaj Avstrije lahko daje priliko za vzpostavitev novega načina sodelovanja Italije in male antante v prospeh razvoja Srednje Evrope.

Srbski kmetje na poučnem potovanju po Sloveniji.

Načrt potovanja: **V ponedeljek** dne 4. septembra odhod iz Beograda ob 19.40. **V torek, dne 5. septembra** ob 9.30 odhod iz Zagreba, južni kolodvor, prihod v Brežice ob 10.30 (prvi slovenski pozdrav na postaji); prihod v Ljubljano (glavni kolodvor) ob 14.21. Skupna večerja v »Zvezdi«. **V sredo dne** 6. septembra ob 8. obisk »Velesejma«, ob 11. odvedejo brate okoliški kmetje na svoje domove, ob 7.30 skupna večerja v »Zvezdi«, isti dan ob 14. zbor kmetijskih strokovnjakov v dvorani »Kmetijske družbe«. **V četrtek dne 7. septembra** ogled znamenitosti mesta Ljubljane. **V petek dne 8. septembra** ob 5. uri odhod na Dobravo, potem skozi Vintgar na Bled; v Zaki sprejem, nato ogled živinske razstave. Popoldne ogled in poset blejskih prireditev. Obed in večerja skupna. **V soboto dne 9. septembra.** Odhod z Bleda, in sicer skupina v Bohinj (odhod z Bleda ob 9.), druga v Rateče. Zvečer povratek v ljubljanska prenočišča. **V nedeljo dne 10. septembra.** Ob 5. odhod v Celje (ena tretjina ostane v Celju, druga gre takoj v Žalec, tretja pa v Šoštanj.). Zvečer ob 19. v Celju skupna večerja. **V ponedeljek dne 11. septembra** ob 7.30 odhod v Št. Jurij ob Južni železnici; skupni prigrizek in obed, ob 14. peš v Grobelno, ob 15.15 z vlakom v Rogaško Slatino (sprejem na postaji), ob 17.30 sestanek pred »Zdraviliškim domom«, ogledovanje, skupna večerja. **V torek** dne 12. septembra ob 4.54 odhod iz Rogaške Slatine v Maribor (prihod ob 9.40). Sprejem na kolodvoru. Ogled obrtne razstave, ob 14. skupni obed v »Grajski kleti«. Ob 15.30 ogled vinarske in sadjarske šole, južina, ogled mesta. **V sredo dne 13. septembra** ob 8.30 zbirališče v »Vrtu« in ogled tega podjetja. Ob 10. odhod v Falo (ogled). Ljudska veselica. Odhod iz Ruš ob 19., Bučečovci in Križevci. Ob 10. prihod v Ljutomer (pozdrav). Skupni obed. Popoldne konjska kazaška dirka na Cvenu. Skupna večerja v Ljutomeru. **V petek, dne 15. septembra.** Ob 6. peš iz Ljutomera v Jeruzalem (prigrizek, obed ob 15. pri Zavratniku v Svetinjah, potem v Ivanjkovce, odtod z vozovi v Ormož. (Skupna večerja in pozdravni večer.) Ob 21.55 odhod v Ptuj. **V soboto, dne 16. septembra.** Ob 8. zbirališče pred ptujskim »Dijaškim domom«, ogled mesta in okolice, skupen obed, popoldne ogled vinske kleti »Vinaria«, mala južina. Ob 17. odhod preko Pragerskega v Beograd.

Kjer so se naši kmetovalci lansko leto na svojem potovanju pokazali, povsod so bili bratski sprejeti in pozdravljeni. Prijaznost in gostoljubnost sta bili nekaj posebnega. Med seboj so v tem oziru tekmovali vsi sloji ne glede na različno politično mišljenje, saj so v popotnikih videli povsod samo »mile brate« Slovence. Pokažimo tudi mi Slovenci, da imamo srce odprto za brate Srbe. »Brat je mio, koje vere bio.« Sprejemov so se udeležili vsi sloji, moški in ženske, pevska in druga društva, šolska mladina, vojaštvo, svečeništvo. Povsod so visele zastave, celo vlake so ustavljjali (izven programa) in nudili prigrizke. Ponekod je bilo ginjenosti do solz. Dolžnost vseh Slovencev je, da ob teh dneh ne zaostanemo, da se pokažemo vredne svojih bratov Srbov in da jim gremo povsod z vso resnično občuteno prijaznostjo in bratsko požrtvovalnostjo čimbolj na roko.

Centralni odbor za sprejem srbskih kmetovalcev v Ljubljani Kmetijska družba.

Društvene vesti.

— **Predavanje o samoupravi.** Podružnica »Pravniškega društva« v Mariboru prične dne 2. septembra t. l. zopet s svojimi predavanji. Navedenega dne predava g. dr. Pirkmajer, okrajni glavar v Ptuju o temi: »Samouprava v splošnem in njen delokrog v bodoči oblasti«. Tema se tiče tedaj tudi mariborske pokrajinske oblasti. Zaradi tega je slenil odbor tukajšnje podružnice »Pravniškega društva«, da se predavanje vrši pred širšim občinstvom. Vabijo se zato k predavanju ne le člani podružnice, nego sploh vsi, ki se zanimajo za bodočo upravo naše države. G. dr. Pirkmajer poda nam sigurno jasen pojem o samoupravi in o organizaciji projektiranih pokrajinskih oblastev. Predaval je o isti temi tudi že za ožji krog upravnih uradnikov v Ljubljani in želi, da se zlasti tudi Mariborčani informirajo o stvari, ki je zanje tako važnega pomena. Kraj shoda: mala dvorana Narodnega doma. Pričetek ob 20. (8.) uri. Vstopnina znaša 1 dinar v prid društva »Porodnišnica v Mariboru«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 30. avgusta 1922.

— **Ob času velesejma** *bo izhajal »Slovenski Narod« vsak dan v večjem obsegu in povečani nakladi. Ker se ga občinstvo rado poslužuje v informacijo in prav rado v njem inserira, priporočamo našim in vnanjim razstavljalcem, trgovcem sploh in obrtnikom, da potom našega lista obveste občinstvo o svojih paviljonih, trgovinah itd., da so prihajajoči sejmski posetniki že vnaprej informirani in orijentirani.*

— **Celovški škof in koroški Slovenci.** Kot obmejni Slovenci, izpostavljeni najljutejšemu nemškemu imperializmu, so morali voditi naši bratje na Koroškem že pred svetovno vojno težke boje proti sistematični germanizaciji, ki jo je z vsemi silami podpirala avstrijska vlada, gradeč nemški most do Adrije. Edino cerkvena oblast je ostala kolikortoliko še objektivna in se ni dala izrabljati od renegatov in vsenemških agitatorjev. Zlasti o škofu Kahnu se mora reči, da je dobro poznal to vrsto ljudi in njihove namene. Zato se jim tudi ni vdal, marveč ostal pravičen tudi napram Slovencem. S prihodom sedanjega škofa dr. Adama Hefterja, ki je rodom Bavarec, pa je zapihal iz škofijske palače drugi veter. Nemško-nacijonalna celovška vlada si je pridobila nanj popoln vpliv; zato stori vse to, kar ona želi oziroma kar zahtevata posredno ali neposredno »Heimatsdienst« in »Ausschuss zur Vertreibung der slovenischen Hetzgeistlichkeit aus Kärnten«. O tem imamo dovolj dokazov. Škofijstvo tako n. pr. ni vzelo v zaščito slovenske duhovščine po plebiscitu, kakor bi bila to njegova dolžnost, marveč je pripustilo, da se je izselilo okrog 40 slovenskih duhovnih oseb, ne da bi bilo storilo kaj proti temu. Ko je škof nasvetoval rodovno šolo, je škof nasvetoval, da se izseli, ker ni imel poguma, braniti ga pred nemškimi »fašisti«. Tako je škofijstvo po plebiscitu tudi odklonilo namestitev rodoljubnega duhovnika Cirila Kanduta na slovenskem Koroškem, vsled česar je šel užaljen študirat doktorat na Dunaj, kjer ga je doletela prerana smrt. Še pred nedavnim je hotelo škofijstvo premestiti slovenskega duhovnika Z. v Mežiško dolino, dasi bi moral škof vedeti, da vlada na Koroškem hudo pomanjkanje slovenskih duhovnikov. Na popolnoma slovenske župnije kakor Brdo, Zila, Borovlje, Ruda itd. so bili imenovani ali nameščeni trdi Nemci. Neki deputaciji ob priliki birme, ki je prosila za slovenskega duhovnika, je škof izjavil, da bo pomanjkanje slov. duhovščine kmalu odpravljeno — ker se učijo nemški bogoslovci slovensko. Navedli bi še lahko mnogo slučajev, kako stoji sedanje cerkvena oblast na Koroškem v službi germanizacije, vendar naj za enkrat zadostujejo te vrstice, katerih namen je opozoriti vse merodajne kroge na naravnost skandalozne razmere, ki so zavladale po plebiscitu pri celovškem škofijskem ordinarijatu.

— **Američani beže z Dunaja.** »Chicago Tribune« priobčuje to-le zanimivo vest: »Konzul Združenih držav je pozval 500 na Dunaju bivajočih ameriških državljanov, naj kakor hitro mogoče zapuste Dunaj, ker se je bati velikih nemirov. Skupina ameriških turistov je dobila poseben poziv, naj nemudoma odpotuje. Nad 200 Američanov je že zapustilo Dunaj. Ameriški konzuli v sosednih državah so izdali takisto svarilo na svoje rojake, naj pod nobenim pogojem ne potujejo na Dunaj.« — Tudi po naših informacijah je položaj na Dunaju tak, da je računati s tem, da lahko tamkaj vsak dan izbruhnejo veliki nemiri. Ako bo vlada mogla obvladati te nemire, je veliko vprašanje. Umestno je torej, da so oprezni tudi naši državljani.

— **Belgijski gimnasti o zletu.** Iz pisma delegata belgijske telovadne zveze na vsesokolskem zletu posnemamo te-le laskave vrstice: »Gospod predsednik, imenom belgijskih gimnastov, ki so imeli veliko srečo, da so šli v Ljubljano, in v svojem lastnem imenu Vas prosim, da sprejmete izraz naše najglobokejše hvaležnosti na sijajnem sprejemu. Naša udeležba na I. jugoslovenskem vsesokolskem zletu je in ostane za nas dan slave, kakor ostane spomin na naše bivanje v beli Ljubljani eden najslajših trenotkov našega življenja. Ne obupavam, da vidim nekoč v naših hladnih severnih krajih vcepljeno isto Vaše navdušenje za sveto stvar, ki je naš ideal že četrt stoletja. Ne obupavam, da vidim nekoč tudi tu ono spoštovanje, ono vzajemno ljubezen, ki navdaja Sokole, to čudovito ustanovo, da se nazivljajo »brate« in »sestre«. Kako je to lepo in veliko, da v našem stoletju skrajnega materijalizma srečamo ljudi, ki se bratijo v isti skupnosti idej in čustev. Gospod predsednik, Vaša zemlja je osvojila naša srca. Moj sen je, da vidim naše dobre, naše spoštovane Jugoslovene v Belgiji. To je sen, katerega uresničenju hočem odslej posvetiti svoje sile. Včeraj sem bil pozvan k našemu častitemu predsedniku Cuperusu da mu poročam o našem potovanju. Naš predsednik je bil zelo ginjen o simpatijah, izkazanih njegovi deželi in Zvezi, ter mi je obljubil, da Vam piše oficijelno. Naročil mi je, da popišem potek potovanja, mednarodne tekme in Vašega zleta v »Bulletin officiel«, čigar izvode prejmete. Prosim Vas, povejte dragim tovarišem Murniku, Vidmarju in vsem Vašim prijateljem, da v mali Belgiji utripajo srca za Vas, srca gimnastov. Gospod in ljubi predsednik, ne rečem Vam »Adieu« ampak »Au revoir«! Zdravo! Zdravo!«

— **Združenje Jugoslovenskega Učiteljstva v Beogradu — Poverjeništvo Ljubljana** *priredi svojo letošnjo pokrajinsko skupščino dne 3. septembra na Bledu v Zdraviliškem domu.*

— **Čigava je bodočnost?** »Riman«, to je po naše Rimljan, češko klerikalno glasilo à la naša »Straža« piše o orlovskem zletu v Brnu: »Orlovsko Brno pomenja prevrat in poginv tragedijskem Sokolstvu. Sokolstvo je imelo na zletu v Pragi 150 tisoč članov, Orlovstvo pa samo 80 tisoč. Število sokolskih duš zraslo na 618 tisoč 150, Č. O. S. se je v treh letih potrojila. Končno pa pribija te-le številke: na sestanku komunistične telovadne organizacije telovadi: 1536 ženskega, 1870 moškega naraščaja, 1608 članic in 3456 članov: na sestanku Orlov: 3104 članic, 4980 članov in v sprevodu je 11.778 članov v kroju. Na vsesokolskem zletu leta 1920., torej neposredno po svetovni vojni, je telovadilo: 16.582 moškega in 13.895 ženskega naraščaja, 26.902 člana in 23.248 žen. V sprevodu je bilo 54.000 članov in članic v kroju. Torej 5064 komunistov (telovadcev in telovadk), 8084 Orlov in Orlic, a — 50.150 sokolskih telovadcev!

— **Prenozno kesanje.** Po prevratu so ljubljanski Nemci kar tekmovali, kdo se bo prej izselil iz Jugoslavije. Prvi se je izselil dr. Ambroschitsch, za njim dr. Eger, njima so sledili Bürger, Mahr, Staudacher, Benedikt in dolga vrsta drugih nemških zagrizencev, ki niso hoteli prenašati »težkega« jugoslovenskega »jarma«. Spravili so svoje imetje v denar — seveda v avstrijske krone — v katere so krepko verovali, ter odšli preko v obljubljeno deželo. Med tem so pretekla leta. Njihovo bogastvo je splahnelo kakor sneg ob spomladanskem solncu: danes so večinoma sami siromaki, ki pretakajo grenke solze, da so se dali zapeljati od svojega šovinizma ter zapustili svoje toplo in udobno ognjišče v Jugoslaviji. Najslabše se baje godi dr. Egerju, najbolje pa Perschetu, ki je bil tako pameten, da je vzel s seboj naš denar in si povrhu še obdržal svojo trgovino v Ljubljani. Reveži, ki jih sedaj tepe zla usoda, bi se nam smilili, ako bi se ne spominjali, koliko zlega so svoje dni zagrešili na našem narodu. Vse izravnavajoča usoda je tudi na njih izvršila svoje delo, zato smo lahko ravnodušni ob njihovi nesreči.

— **Obolel je predsednik deželnega sodišča g. I. Kavčnik.** Predsedstvene posle vodi sedaj podpredsednik dr. Rogina.

— **Zdravstveno stanje mesta Ljubljane.** Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane v času od 20. do 26. t. m. izkazuje to-le statistiko: umrlo je 14 oseb, 10 domačinov in 4 tujci. Smrtni vzroki: življenska slabost 1, jetika 4, možganska kap 1, srčna hiba 2, drugi naravni smrtni vzroki 5. Med tem časom se je rodilo 27 otrok, med temi 3 mrtvorojeni. Naznanjene nalezljive bolezni: 1 slučaj škrlatice, 2 slučaja griže.

— **Finančna deželna blagajna v Ljubljani, Krekov trg, bo v dneh 5., 6. in 7. septembra t. l. radi glavnega snaženja uradnih prostorov strankam zaprta.**

— **Dobroznani gospod Avgušin Zajec,** t. č. restavrater hotela »Stol« na Blejski Dobravi, pošta Jesenice, je bil vsled vojne kruto prizadet, ko je bil primoran svojo mnogoletno, v Ljubljani obče priljubljeno gostilno opustiti. Že od preobrata sem se trudi dobiti v Ljubljani gostilniški lokal, da se med svojimi tovariši, naklonjenimi gosti in prijatelji restavrira, toda do sedaj mu ni bila sreča mila, kajti med vojno nastali in pozneje priseljeni verižniki in različni špekulanti so vse take prostore okupirali. Da se ljubljanskemu občanu g. Zajcu omogoči povratek, se naprošajo gg. hišni posestniki in oni, ki imajo za gostilniško obrt prikladne podzemske ali ulične prostore s skromnim stanovanjem ali že vpeljano gostilno na frekventnem kraju na razpolago, da mu vpošljejo na zgorajšnji naslov tozadevne ponudbe. Koncesijo ima svojo. — Za slučaj, da ne najde lokal za gostilnico, kavarnico, zajtrkovalnico ali vinotoč, potrebuje zračno skladišče za shrambo od treh vagonov pohištva, na kar sprejme (najrajši izven Ljubljane) vodstveno mesto kake večje restavracije, kavarne ali hotelskega podjetja, v vseh teh strokah je popolnoma verziran, enako v vinski trgovini.

— **Slovenkam!** Dobrodelna akcija, ki se je imela vršiti od 2. do 11. septembra, zaradi nepričakovanih ovir odpade. Z njo odpade tudi seja, ki bi se imela vršiti dne 31. avgusta.

— **Dražba konj na Jesenicah.** Komisija za prodajo reparacijske živine iz Nemčije na Jesenicah bo na javni dražbi prodala dne 1. septembra na jeseniškem kolodvoru 66 konj. Začetek dražbe ob 10. dopoldne. Dražba se bo eventualno nadaljevala še dne 2. septembra.

— **Nehvaležnost je plačilo sveta.** Predsnočnim je bila na Mestnem trgu in Pred škofijo prava pravcata dirka. Priredila sta jo dva še dokaj izvežbana dirkača. Nekemu gospodu se je zasmilil mlad, nezaposlen natakar, ker je tožil, da je lačen. Napasel ga je in napojil. Za zahvalo pa mu je natakar pri slovesu spretno segel v žep, snel listnico in jo vdrl po cesti; gospod pa za njim. Na Vodnikovem trgu je naredil konec tej razburljivi ponočni dirki ondi službujoči varnostni organ, ki je nehvaležneža odvedel na stražnico. Obračun pride na sodišču.

— **Policijska ura za dobo velesejma.** Pokrajinska uprava je odredila za dobo velesejma od 2. septembra do štetega 11. septembra podaljšanje policijske ure za vse gostilne in restavracije v Ljubljani do 24. ure ter zajedno dovolila, da smejo biti otvorjene vse restavracije, točilnice in okrepčevalnice na razstavišču ljubljanskega velikega semnja do 1. ure po polnoči, kavarne »Union«, »Zvezda«, Evropa«, »Slon« in skem pristojbeniku.

— **Občinska ročna ustanova.** Mestni magistrat ima oddati petim revnim, v Ljubljano pristojnim vdovam, občinsko ročno ustanovo, t. j. pet zneskov po 80 kron. Nekolkovane prošnje z natančno navedbo stanovanjskega naslova in z različnim podpisom je vlagati pri mestnem vložnem zapisniku do vštetega 20. septembra 1922. V prošnji je navesti, kako je bilo umrlemu soprogu ime, kaj je bil in kdaj je umrl. Tudi število morda nepreskrbljenih otrok je navesti.

— **Zatvoritev Lattermannovega drevoreda.** Razstavišče Ljubljanskega velikega semnja bo letos obsegalo poleg starega sejmišča še nov prostor zahodno od Lattermannovega drevoreda. Radi tega se zapre v sredo dne 30. avgusta 1922 zvečer za javni promet oni del Lattermannovega drevoreda, ki vodi od Sokolskega zletnega prostora proti Šiški ter ostane zatvorjen do zaključka velikega semnja.

— **Železniška nesreča.** Na kolodvoru Teznu v Mariboru je prišel premikač južne železnice Rudolf Windisch med dva vagona, pri čemur je zadobil težke poškodbe po prsih in zmečkalo mu je levo roko. Nesrečneža so prepeljali v bolnico.

— **Grozna smrt.** V Mengšu je med spanjem zgorela posestnica Marija Černe. Vnela se je slama, na kateri je Černetova spala. Ko so ji prihiteli domačini na pomoč, je bila nesrečnica že mrtva.

— **Sum samomora radi nesrečne ljubezni.** 27letna bančna uradnica v Mariboru Elza V. je dne 26. t. m. nenadoma zginila iz svojega stanovanja in se dosedaj še ni vrnila. Obstoja sum, da je V. izvršila samomor radi nesrečne ljubezni.

— **Padec z vlaka.** Dijak Jan Lehman iz Prage, ki je potoval s češkimi Sokoli v domovino, je med postajami Hrastnik in Zidani most padel z vlaka in si zlomil ključnico. Poleg tega je zadobil več lažjih poškodb. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so ga obvezali in je že drugi dan nadaljeval pot.

— **Tatvine.** Ivanu Gantarju iz Poljanske ceste je bil ukraden voziček, vreden 3000 K. — Trgovcu Ivanu Vrečku iz Korunove ulice je neznan uzmovič odnesel hlače, vredne 1600 K. Pred nekaj dnevi pa je bila z istega dvorišča ukradena ovčja koža, v vrednosti 400 K. — Kolo znamke »Kinta« je bilo ukradeno Rudolfu Zicherlu iz Škofje Loke. Kolo je bilo vredno 5000 K. — V avtodelavnico Josipa Juga je bilo 12. t. m. vlomljeno in odnešeni dve novi avtomobilski pnevmatiki, vredni 8000 K. — Dober plen pa je napravil uzmovič, ki je izmaknil Fr. Smoletu iz Smirne telovnik, v katerem se je nahajala zlata 2000 kron vredna ura in večja množina denarja v skupni vrednosti 11.000 K.

Poizvedbe.

— **Zatekel se je v nedeljo dne 27. t. m.** lovski pes jerebičar. Nahaja se v Spodnji Šiški pri Ložarju, Kamniška ulica 283.

— **Prošnja.** Kdor ve, kje je v Sloveniji pokopan, oziroma je umrl v jeseni leta 1918. se iz Rusije vračajoči mlad vojak Josip Figel, edini sin kmeta Justa Figla, naj to sporoči proti bogati nagradi ter povrnitvi poštnih stroškov obupanemu očetu na naslov: **Just Figel, Prevale, pošta Solkan pri Gorici, Julijska krajina.**

Najnovejša poročila.

ODLOČNOODKLONILEN GLAS IZ AMERIKE.

— **Newyork,** 29. avgusta. (Izv.) **Na skupni konferenci so ameriški bančniki razpravljali o gospodarski obnovi Evrope in o vprašanju medzavezniških dolgov. Konferenca je sklenila, da ameriške banke z ozirom na sedaj vladajoči položaj v Evropi nimajo nikakega interesa na tem, nuditi Evropi finančno pomoč.**

POMOČNIK FINANČNEGA MINISTRA.

— **Beograd,** 30. avgusta. (Izv.) Dosedanji bančni ravnatelj zagrebške »Balkanske banke« Dušan Plavšić je prispel v Beograd. Imenovan je za pomočnika finančnega ministra ter je že včeraj konferiral z zastopniki bank.

VAŽNA SEJA MINISTRSKEGA SVETA.

— **Beograd,** 30. avgusta. (Izv.) Za 5. septembra je določena važna seja ministrskega sveta, katere pa se po dosedanjih poročilih še ne udeleži ministrski predsednik Nikola Pašić, ki ostane še več tednov v Marijanskih Laznih. Seje se tudi ne udeleži zunanji minister dr. Ninčić, ki bo zastopal našo državo na skupščini društva narodov v Ženevi. Kakor poročajo privatni viri, bo ministrski svet na tej seji razpravljal o teh-le glavnih aktualnih vprašanjih:

a) o pravilniku za pobijanje draginje,

b) o vprašanju apanaže kraljeviču Gjorgju,

c) o delovnem programu narodne skupščine in nje sklicanju na jesensko zasedanje,

d) o zakonskih predlogih, ki se imajo predložiti zakonodajnemu od-

Borzna poročila.

— **Zagreb,** 30. avgusta. (Izv.) Zaključek. Devize: Curih 16.30, 16.40, Pariz 6.62, 7.35, London 390.—, 396.—, Berlin 8.—, 8.—, 8.50. Dunaj 0.127, 0.135, Praga 320.—, 345.—, Trst 380.—, 425.—, Newyork 88.—, 90.—, Budimpešta 5.15, 5.25. Valute. dolar 90.—, 90.—.

— **Curih,** 30. avgusta. (Izv.) Predborza: Zagreb 1.425, Berlin 0.46, Budimpešta 1.30, Praga 18.40, Dunaj 0.005, Milan 23.30, London 23.46, Pariz 40.55, Newyork 5.2575.

— **Trst,** 29. avgusta. Beograd 21.45, Berlin 1.75, Praga 83.—, London 101.50, Curih 34.—, Pariz 175.60, Newyork 22.65.

— **Praga,** 29. avgusta. Beograd 31.—, Berlin 2.25, Milan 127.25, Pariz 222.—, London 130.—, Newyork 29.25, Curih 547.50.

— **Milan,** 29. avgusta. Zagreb 6.10, Berlin 1.75, Praga 80.—, Pariz 176.—, London 101.60, Newyork 22.70, Curih 436.—.

Sokolstvo.

— **Sokol Ljubljana II.** naznanja svojemu članstvu, da se prične redna telovadba vseh oddelkov zopet v ponedeljek dne 28. tega meseca.

— **»Sokol« v Logatcu** priredi v nedeljo dne 3., v slučaju slabega vremena 8. septembra svoj javni nastop, združen z veliko vrtno veselico, na svojem lastnem prostoru in sicer: Ob 16. sprejem gostov, ob pol 17. javna telovadba, potem vrtna veselica s srečolovom, šaljivo pošto in plesom. Sodeluje godba »Sokola« Ljubljana II. Logaški Sokol se je v velikem številu udeleževal prireditev sosednjih društev, zato pričakuje, da se tudi sosedna društva v obilnem številu udeležejo te prireditve. Ob tej priliki si bo lahko vsak ogledal naš bodoči dom, ki je že skoro do vrha dograjen. Torej nasvidenje v Logatcu! Zdravo!

— **»Sokol« na Bizeljskem** priredi v nedeljo dne 17. septembra t. l. javno telovadbo, združeno z veliko ljudsko veselico. Sodeloval bo tudi »Bizeljski samski klub«, nadalje »Bizeljsko pevsko društvo« in sosednja sokolska društva. Natančen razpored se bo pravočasno objavil.

Turistika in šport.

— **Gersthofer Sportvereinigung, Dunaj: Ilirija 2. in 3. setpembra.** Ilirija je pridobila za svoje otvoritvene tekme jesenske nogomotne sezone Gersthofer S. V. z Dunaja. Gersthofer spada formelno v drugi dunajski razred enako kot Slovan, ki je gostoval pred tedni s popolnim uspehom v Zagrebu, toda po svoji igri nadkriljuje marsikatero prvorazredno moštvo Dunaja in izvrstni rezultati, ki jih je dosegel Gersthofer proti najboljšim dunajskim klubom, so vzbujali mnogo pozornosti. Moštvo goji moderni nogomet, njegova igra je efektna in temperamentna.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Potporučnik

Dalmatinec, išče kompletno meblirano **sobo.** Ponudbe pod „S 6878“ na upr. Slov. Naroda. 6878

Prazno sobo

išče za takoj proti nagradi samec **Tone Jevnikar,** Večna pot 3. 6914

Sprejmeta

se dva dijaka na hrano in stanovanje pri boljši rodbini. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6888

Jščem

prazno mesečno sobo. Ponudbe pod „Takoj 6847“ na upravo Sloven. Naroda. 6847

Visokošolka

išče sobo s 1. ali 15. oktobrom v bližini univerze. Ponudbe pod „Visokošolka“ poštno ležeče, Litija. 6727

Boljši gospod

išče za takoj v sredini mesta **sobo s posebnim vhodom.** Plačilo postranska stvar. Naslove pod „št. 6894“ na upravo Slov. Naroda. 6894

SAMEC

išče **meblovano mesečno sobo** za takoj (najpozneje s 15. septembrom). Ponudbe pod „Samec 6933“ na upravo Slov. Naroda. 6933

Prodamo več vagonov

bukovih, hrastovih in borovih **drv,** kakor tudi **bukovo oglje.** Kupci naj pošiljejo svoja naročila s ceno pod „Drva 100—6954“ na upravo Slov. Nar. 6954

G. F. Jurásek
uglaševalec glasovirjev
v **Ljubljani**
Wolfova 12.

izvršujem uglaševanja ter popravila glasovirjev in harmonijev specijelno strokovno, točno in ceno.

Transportni

sodi

dil 500 do 700 litrov se takoj dobijo v Zagrebu. Naslov pove **Franc Franzelič** v državni žrebčarni, Moste pri Ljubljani. 6839

Jšče se izurjen stenograf

več slovenščine in srbohrvaščine za 8. in 9. sept. Več se poizve v drogeriji Čvančara. 6877

Mirna stranka

brez otrok išče stanovanje s 3 sobami, kuhinjo, kopalno sobo in pritiklinami v **novi hiši** za mesec november. Najemnina se plača takoj za celo leto naprej. Ponudbe pod „Nova hiša 148-6787“ na upravo Slov. Naroda. 6787

Vezilja

za žensko perilo sprejme delo na dom. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 6837

Svetla prazna soba

v sredini mesta se išče v najem. Cena postranska stvar. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Prazna in svetla 6889“.

Učenec

14 let star, s primerno šolsko naobrazbo se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. **A. Sušnik,** trgovina z železnino, Ljubljana, Zaloška cesta. 6842

Kupim bukovih drv

do 100 vagonov. Ponudbe z naznanilom cene, postavljeno na kolodvor, na **Krunoslav Somogji,** Zagreb, Boškovićeva 14—II. 6919

Dijak in dijakinja

mlajša, iz boljše hiše, se sprejmeta na dobro hrano in lepo, zračno stanovanje vi vili. Klavir na razpolago. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6930

Stavbne tehnike

in prvovrstne **risarje** sprejme **Stavbna družba** d. d. v Ljubljani, Levstikova ulica 19. 6910

Trstje za strope

zdeluje in prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah. Pri večjih množinah znaten popust. — **ANTON STEINER,** Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo. 2128

Hrastove sode

3000 hektolitrov v veličini od 10 do 80 hektolitrov **proda** tt. **Alex Breyer i sinovi,** Križevci. 6339

Razno perilo

za dame, gospode in deco
priporoča tvrdka
A. & E. Skaberne Ljubljana Mestni trg 10

PAPIRNE SPONKE

„TIGER“ **Trgovci, industrijalci, pisarne**

zahtevajte v papirnih trgovinah samo izdelke domače tvrdke
TIGER d. z o. z. LJUBLJANA

Ženitna ponudba.

Podjeten trgovec v starosti 25 let, z milijonskim premoženjem ter industr. obratom, bi se rad v svrho poznejše priženitve seznanil z intelig. gospodično, ki ima kako posestvo na prometnem kraju. Gospodične, ki razpolagajo tudi z manjšim premoženjem ter imajo veselje do kakega podjetja, niso izključene. Le resne ponudbe s sliko pod „Industrija“, poštno ležeče Ljubljana, glavna pošta. 6890

Stanovanje

v Sp. Šiški: 2 sobi, kuhinja, **se zamenja** z 1 sobo, kuhinjo v mestu. Ponudbe pod „Mesto 6931“ na upravo Slovenskega Naroda. 6931

Kontoristinja

išče službe, najraje pri kakšni lesni industriji. Gre en mesec brezplačno. Ponudbe pod „Lesna industrija 6948“ na upravo Slov. Naroda. 6948

STANOVANJE

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, predsobe, kleti v sredini mesta, se zamenja z enakim v bližini Tivolija, Rožne doline, Poljanske, Resljeve ceste, eventualno tudi drugje. Le resne ponudbe pod **Poštno ležeče, Ljubljana. Stanovanje št. 333.** 6943

Iščem dve ali eno SOBO

večjo, meblovano ali ne, s kuhinjo ali brez nje. Plačam naprej za pol leta. — Ponudbe: **Kostovsky,** Dolenjska cesta št. 35, Ljubljana. 6946

MOTOR na sesani plin

20—25 HP ter majhna **oprema za mlin se kupi.** Ponudbe pod „AB 105—6942“ na upravo Slov. Nar. 6942

Steznike (moderce)

po životni meri priporoča
ANA HUTTER, Dunajska c. 6/II
poleg lekarne Piccoli. 2130

Stavbnega vodjo

(tehnika) in
stavbnega polirja

z dolgoletno prakso, popolnoma zanesljiva, sprejme v stalno službo proti dobri plači mestni stavbenik **J. Breuer** v Ljubljani. 6947

Spretnega
kontorista

ali kontoristinjo sprejme takoj Tovarna slamnatih tulcev na StrniščU. Pismene ponudbe s prepisi spričeval na Franc Čuček, vinotržec v Ptuju. 695i

Vinske sode

dobro ohranjene, kupim. Ponudbe pod „Vinski sodi 6941“ na upravo Slov. Naroda. 6941

Dražba.

Dne 1. septembra ob 9. zjutraj bo **prostovoljna javna dražba** na Domobranski cesti 1, na dvorišču. Prodajal se bo **pisalni stroj, železna blagajna štev. 3, razni trgovski pulti, štelaže, stoli in 3 pisalne mize.** 6844

Zopet je dospela večja množina
splitskega
Portland-cementa.

Zaloga pri **H. Petrič,** Ljubljana, Dunajska cesta 33. 6777

Cvetlične dekoracije.

Cenj. razstavljalcem Ljubij. semnja sporočam, da sprejemam vsakovrstne cvetlične dekoracije paviljonov. Dekorativne rastline bodo tudi na razpolago znotraj glavnega vhoda sejmišča dne 1. septembra. — Se priporoča **Anton Ferant,** umetni in trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg 3. 6950

Klavir

(Flügel) dobro ohranjen se ceno proda. Poizve se: Sv. Petra cesta 13, I. nadstr. od 6 ure dalje. 6718

Solopetje

teorijo, klavir poučuje g. **Pap-Stockert,** Stari trg 17, III. nadstr. 6928

Proda se parcela

obstoječa iz mizarske delavnice z orodjem. Naslov pri upravi Slov. Nar. 6927

Zobozdravnik
dr. Rodoschegg

zopet ordinira.

Sprejme se
KONTORISTINJA

zmožna popolnoma samostojnega knjigovodstva ter slov. in nemške korespondence. Ozira se samo na prvovrstno moč. Oferte pod „Samostojno knjigovodstvo 6556“ na upr. Sl. Nar. 6556

Aktiven železniški uradnik

strojno-tehnične stroke, ki mnogo potuje po Sloveniji in Hrvatski, prevzame vsestranske komisije in kupčijska posredovanja v izvršitev. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6923

Trgovski pomočnik

manufakturist, prva moč, želi pod ugodnimi pogoji premeniti mesto. Ponudbe pod „Ljubljana“ 259-6918“ na upravo Slov. Naroda. 6918

Stavbeni tehnik

za visoke zgradbe, popolnoma samostojen, prvovrstna moč, se **sprejme** takoj pri stavbeni tvrdki v Mariboru. Visoka plača. Reflektanti se naj predstavijo od 2. do 4. popoldne v pisarni **Jakob Accetto,** Ljubljana, Tabor štev. 2. 6922

Več spretnih
monterjev in navijalcev (Wickler)

išče elektrotehnična tovarna v Ljubljani. Plača po dogovoru. Nastop službe takoj Ponudbe pod šifro »T 6926“ na upravo Slov. Naroda. 6926

Dekoraterje

ljubljanskega vel. semnja obvešča tvrdka
Ivan N. Adamič
vrvarna, Sv. Petra cesta 31, da ima veliko zalogo
jutnega platna
(Hessian) v zalogi po najnižji dnevni ceni. 6732

Proda se enonadstropna hiša

v Ljubljani, pripravna za vsako obrt, v kateri je stanovanje takoj na razpolago. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6917

Anton Steiner

mestni tesarski mojster
v Ljubljani

prevzame vsakovrstna **tesarska dela,** kakor strešne stole, kupole, stolpe, mostove, vrtne utice itd. Parna žaga z vsemi stroji za obdelovanje lesa. 4796

Modele čevljev 5479

v celih serijah iz lepenke, po modernih kopitnih oblikah ali amerikanskih oblikah izrezane, dobavlja za tovarne obuvala in čevljarje. Apartne, elegantne oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezijo.

Zgornje dele

izdelujem iz od naročnika mi doposlanega materijala, prvovrstno, hitro in po ceni. Posebna delazmožnost v montiranju zgornjih delov za

Tovarne obuvala

Nakup, reparatura in prodaja

Cevljarskih strojev

zahtevajte prošpekte od **RALPH. F. RICHTER, Subotica VI.**

Poučevanje

v vseh strokah, moderne, mehanične izdelave obuvala. Zahtevajte prošpekt.

Išče se družabnik

z 2 do 3 stotisoč kron za povečanje že dobro uvedene vinske trgovine. Dopisi pod „Vinska trgovina 6748“ na upravo Slov. Naroda. 6748

Dva novoporočenca

brez otrok iščeta nemeblovano sobo z uporabo kuhinje za takoj ali pozneje, plačam dobro. Ponudbe do 15. sept. pod „Dobra plača“ na upravo Sloven. Naroda. 6686

Kupujem

trdi in mehki rezani in **tesani les.** Pismene ponudbe z navedbo dimenzij, količine in cene, oddajna postaja, na firmo **Franjo Vehovar,** tovarna pohištva in lesna trgovina, Celje. 6746

Trgovski pomočnik

železninar in **vajenec** se takoj sprejmeta pri **Erjavec & Turk,** Ljubljana. 6796

Kdo potrebuje delavce?

Ljubljanski odsek drž. kom. za delo ruskih beguncev naznanja cenj. delodajalcem, da ima na razpolago navadne delavce, kvalificirane delavce in specialiste raznih strok. Obračati se je na naslov: Hotel „Soča“, soba 14. — Šef odseka: **E. Borisov-Morozov.** 6873

Hišo

pripravno za trgovino ali mlin in žago ali pa tudi posestvo bi kupil mladenič trgovec. Event. bi se tudi priženil. Ponudbe pod „Podjetnost 6911“ na upravo Slov. Naroda. 6911

BLUZE

spodnja krila, predpasniki, stezniki
najceneje pri:
A. ŠINKOVIC nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.

Sprejme se takoj več
spretnih šivilj

za moško perilo. **Ozira se samo na dobre moči.** Istotam se sprejme zanesljiva ženska
pisarniška moč

ki bi prevzemala in oddajala blago. **Prednost imajo one, ki se nekoliko razumejo na šivanje.** Vstop takoj. Plača po dogovoru. Vprašati: Tovarna perila „Triglav“, Vojska & Šelovin, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8. 6939

ŠKROB (sve vrsti)
ćirlz (pop)
za čevljarje
dekstrin
univerzalno ljepivo
za knjigoveznice

nudja **Filip Mayer,** Zagreb, Gundulićeva ulica br. 5. Glavno zastupstvo skladište tvornice škroba **S. Kopp i sinovi** d. d. Subotica. 6440

Parcela

v bližini Tivolija se ugodno proda. Ponudbe pod »Zračno 6741“ na upravo Slov. Naroda. 6741

Izurjena šivilja

za krojenje bluz in oblek (po možnosti tudi perila) se sprejme takoj proti dobri plači. Mora biti popolnoma samostojna. Ponudbe z navedbo prakse in zahtevo plače pod „Samostojna moč 1050-6752“ na upravo Sloven. Naroda. 6752

Šamotna opeka

500 kom. za notranjo obzidavo apnenice se dobi po nizki ceni pri **Fr. Lipahu** v Dobrunjah, p. Sp. Hrušica pri Ljubljani. 6781

Oset Andrej

Maribor

Aleksandrova cesta 57, telefon 88. **Veletrgovina sena, slame, drv, koruze, ovsa, sadja** itd. Brzojavi OSET ANDREJ, Maribor. 6632

SENO

vsako množino, na vagone, dobro blago, nudi **Jan Student,** Staro Petrovoselo, Slavonija. 6744

Zaboje

velike, prazne, v vsaki množini kupi Tovarna pločevinastih izdelkov **Emil Lajovic & drug d. d.,** Ljubljana.

Kontorist

zmožen vseh pisarniških del ter poraben tudi za skladiščarja, **se išče** za trgovino z deželnimi pridelki v Ljubljani. Ponudbe z zahtevkom plače pod šifro „Vesten 6567“ na upravo Slov. Naroda. 6567

Ugodno se proda velika trgovska
hiša

z večjim dvoriščem v Ljubljani. Pripravna za vsako trgovino. Cena 650.000 Din. Ponudbe pod „650.000—68310 na upravo Slov. Naroda. 6831

Trg. naobražena gospodična

z dobrimi spričevali kontoristinje, želi mesta **prodajalke** v večji manufakturni trgovini, da se priuči samostojno voditi trgovino. Vajena je tudi pisarniških poslov ter strojepisja. Nastopi lahko takoj in sicer najraje v kakem mestu na Hrvaškem. Ponudbe pod „Slovenka 6786“ na upravo Slov. Naroda. 6786

Lesni trgovci!

Posestvo na Kranjskem, v bližini Novega mesta, v obsegu pribl. 27 ha, polovica gozd, vsekozi sečno rastoče lesovje, druga polovica njive, vinogradi, sadni vrtovi in senožeti, se proda skupaj ali pa v delih. Vprašanja je nasloviti na gospoda Viljem Gebauerja, nadučitelja, Smihel, pošta Novo mesto, Dolenjsko. 6828

Gostilna

6932

v Ljubljani, dobroidoča, z dvema krasnima vrtoma, prostim meblíranim stanovanjem se da takoj v najem tistemu, ki kupi inventar za Din 62.000·—. Naslov pove Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna 5.

Smrekovi krajniki

brez lubja, zdravi in suhi se kupijo. Ponudbe za 100 kg franko z izvoznico na mejne postaje Jesenice, Prevalje ali Spielfeld (tarif za drva) na W. Dubs, hotel Meran, Maribor. 6932

BERSON

Gumijevi podpetniki
in
podplati
vam ohranijo obutev trajno in elegantno

Dobi se po vseh boljših trgovinah z usnjem ter na veliko pri:
Berson-Kaučuk d. d., Zagreb, Wilsonov trg št. 7.

Najzanimivejše
ljubljanskega velesejma bode brez dvoma
oddelek št. F 123—124

trgovskega paviljona in razstavišča. Vse najpraktičnejše, najlepše in najboljše, kar je svetovna tehnika v stroki
šivalnih strojev

dosedaj iznašla in preiskusila,
razstavi svetovna tvrdka
INGER-ŠIVALNI STROJI
Bourne & Co.

v svojih paviljonih. Na ogled postavljene najmodernejše
šivalne stroje bo gonila električna sila
kar prihrani čas in denar

To ni življensko vprašanje samo tvornic marveč velja dandanes prihranitev časa in denarja posebno za rodbine.

Obisk
teh paviljonov Vam bo donesel več koristi in zabave kot vse senzacijonalne kino-predstave!

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.